

„Lestem a zenészeket, hallgattam a pásztorokat”

– Beszélgetés Legedi László Istvánnal –

Legedi László István a moldvai csángómagyar zenekultúra kiemelkedő egyénisége. Több fúvós hangszerezen is játszik, furulya, kaval, tilinkó, de elsősorban furulyajátékáról ismert, alig akad olyan furulyás a magyar nyelvterületen, aki nem ismerné dal-lamait, virtuóz játékát. Klézsei otthonában beszélgettünk vele.

– Szüleim idevalók vótak mind, klézseiek, odafél a falu végiben, az alexandrinai részben vót a nagyapám háza. Ő részt vett vót az első háborúban, apám a másodikban. Itt gazdálkodtak. Nagyapámnak öt fia vót, mindig esztenát tett, ezek a fiúk mind megjárták a johokat. Apám, Legedi László András ott tanult meg igazából furulyázni, s én pedig tőle. Nagyapám es tudott valamennyit, mutogatott valamiket, de nem úgy, mint apám. A testvérek közül még György is jól furulyázott, de igazából apám vót a legjobb a családban. Mikor akkorára felnöttem, lehettem vagy ötéves, felvett az ölibe, rátettem az ujjaimot az övéire, s úgy próbálgattam. Addig gyakoroltuk, míg az ujjmozgás megvót, s aztán adott egy dalt, hogy csináljam magam. Amikor megtanultam, esszeköttük az egészet. Ők Györggyel ketten sokszor versenkedtek a furulyával, hogy melyik a jobb. Én figyeltem a dalokat, úgy ugrott bé nekem es a fejembe. De aztán lestem a zenészeket vasárnaponként a táncba, met ezelőtt horbákat csináltak, vagy hallgattam a pásztorokat, akik a házunkkal szembe, az Esztenkán legeltették a johokat. Egész nyáron ott étetgettek azokon az ódalakon. Vót Misku (Butnár) s Szabó Györgynek a fia, Péter. Egy dalt Miskától tanultam meg, egész nap azt fújta, azzal kezdte, azzal végezte, azt még apám sem tudta. Egy öves vót az az ének, nem tudom már kinek az övese.

Csak a fejem gyűjtött nekem. Ha valami kiugrott, másik vasárnap addig vártam a cigányokat, amíg el nem fújták azt. Rögtön szaladtam haza, nehogy elfelejtsem, otthon aztán gyakoroltam. De addig nem feküdtem le, amíg meg nem tanultam. Akkor nem úgy vót, mind most, hogy felveszem s később meghallgatom! De csak messzünetről hallgattam őket, met a gyermekeknek nem lehetett közel menni, a legények félrerúgtak vóna. S ha mentem kapálni es, mit meghalltam a mezőn, ha valaki cicilt vagy sültült, a fülembé béugrott, otthon este pedig addig fújtam, míg megtanultam. Az összes dalokat én itt tanultam meg, nem mentem sehova tanulni. Így értem el ide.

– Abban az időben inkább csak a pásztorok tudtak furulyázni a faluban?

– Nekik vót idejük, a johok mellett egyéb dolgik nem vót. De sokan furulyáztak még rajtik kívül es. Nem vótak pásztorok, gazdálkodtak, de megtanultak. Viszont csak kevesen tudtak

úgy, hogy lehessen utánik táncolni: vót Pap Ferenc, Bandi Antal s apám. Hárman felléptek a Cântarea României versenyen es. Apám nyert is egy rádiót, vót egy nagyon jó havajgatása, avval az első helyet elvette. Idefelé sokan megkérdezték tőlem es, hogy pásztor vagyok-e, hogy így tudok furulyázni.

– Milyen alkalmakkor furulyáztak? Fújták ezek szerint tánc alá is?

– Igazából édesapám idejében egymásnak fújták, ezzel szórakoztak. Vagy maguknak esténként. Tánc alá csak guzsalyasokban zenéltek, met vasárnap a horbába már ezeket a zenész cigányokat fogadták meg. Néha még keresztelőkben is fújták, de lakadalmakban nem nagyon, ott is fogadott zenészek vótak.

– Olyan alkalom volt-e otthon, hogy az édesapja sültült s az édesanyja énekelt?

– Nem, édesapám esténként sokat furulyált, de nem késérte édesanyámat. Pedig ő, mikor készíttetett a házba, örökké énekelt, guzsalyoskodott magába, fonogatott.

– Ön is zenélt guzsalyasban?

– Kisguzsalyasokban zenéltem én es, vót még Gyurka János, meljik polgármester vót, ő harmonikált, ketten csináltuk így. De nagyguzsalyasban már nem, mert mikor a katonaságból hazajöttem, már nem voltak guzsalyasok. Akkor már csütörtök esténként vótak a joia tineretului-ok, Gyurka Mihály jó harmonikás vót, ő zenélt egyedül, vasárnap esténként pedig bálók a kultúrotthonban. Oda ment az egész falu.

– Hány éves korig jártak a kisguzsalyasokba?

– Egészen fel, 16-17 éves korunkig.

– Fizetsége volt-e a furulyásnak a guzsalyasban?

– Nem, mindenki csak szórakozásból zenélt, a közös multságért. Csak a fogadott cigányoknak fizettek.

– Hogyan nevezik itt a furulyát?

– Nálunk nem mondták furulyának, nálunk sültü vót. De a székelyes falvakban, például Csikban, furulyának mondják.

– *Kik csinálták a sültüket, s milyen fából?*

– Készítettek itt maguknak es az emberek, de inkább a piacon vették. Bákóban csütörtökönként vót a vásár, onnan künnebről hozták, főleg románok. Akkoriban inkább cseresnyéből készítették, kutyabengőből, amit itt kutyasomnak mondunk. Idefelé azok a mesterek, akik komolyabban csináltak, már szilvából.

– *Bodzából nem készítettek?*

– De igen, abból es csináltak, de az nem jó, nem jó a hangása szerintem.

– *Régebb mennyire volt elterjedve a kaval?*

– Nagyon kevesen tudtak kavalozni, apámon, Papp Ferencen és Kotyorka Antalón kívül nem nagyon tudott senki. A furulyának, ugye, hat lyuka van, s a kavalnak öt, a furulyán meg lehet minden dalt csinálni, a kavalon kevesebbet, s a tilinkán meg kevesebbet.

– *Voltak olyan énekek, amiket csak a kavalon játszottak?*

– Nem, a guzsalyasokban például kavalon nem játszottak. Van egy öreg kavalos öves, amit szívesen fújok, apámtól valamennyire megtanultam, de nem úgy játszom. Hallgattam az ő zenéit, esszeraktam, átjátszottam, csináltam újakat belőle, például övesből egy kezeset. Azt hiszem, nem fúj ennyit senki kavalon, mint én. A legjobb kavalt Bákóban vettem, szintén a piacon, bántam es, hogy nem vettem vót meg a társát es, met mind a kettő szépen szólt.

– *Gyermekkorában mindkettőn játszott?*

– Én inkább sültün játszottam, szerencsém vót, hogy megtanultam kavalon, met apámnak vót kavalja.

– *Megvan még az édesapja kavalja?*

– Nincs, sajnos, odaadtam valakinek, de a furulyája megvan. Neki csak egy kavalja s egy furulyája vót. Nekem már minden kótában van, az egész skála, de neki nem, az övé G hangulatba vót.

– *Hol tartotta a furulyáját?*

– Én gyermekkoromban a párnám alatt mindig, édesapám szúrta fel a gerendára.

– *Tilinkán játszottak-e?*

– Csak tavaszon tilinkáztak nálunk. Egy dalt fújtak, a tavaszi havajgatást, nem halltam más dalt fújni ezen kívül. S csak a pásztorok fújták, mikor jöttek vala le a hegyekből esténként. S én, amíg le nem vonult az utolsó birkaláb es, addig nem mentem bé a házba, hallgattam a tilinkát, nagyon tetszett a tilinkaszó.

– *Miből készítették?*

– Fűzfából, amikor annyira eredni kezdtek a fűzek, hogy le tudták szedni. Egy vagy két nap tartott, met száradt meg, többet nem tudtak fújni vele. Az öregek azt mesézték, hogy húsvét előtt soha nem fújták meg a tilinkát, csak nagypénteken, met akkor azt a halottak es meghallták.

– *Nők is tilinkáztak?*

– Inkább a férfiak, a juh pásztorok, de láttam Luca nénit is tilinkázni. Gyermekkoromban én es csináltam tilinkát,

ugyancsak fűzből, de a '80-as években, amikor vezették bé az áramot, akkor többen csináltak bermáncsövekből. Kellott jól tudjad, hogyan csinálod a mértékit, hogy vágod, hogy a nyelvednek es jó legyen. Nagyon szép zengése tud lenni! Övest, gergelydalt, havajgatást szépen lehet fújni rajta.

– *Lapival muzsikáltak-e?*

– Igen, emlékszem, gyermekkoromban vót a szomszédunkban egy Sárig János nevezetű ember. Az a lapival olyan zenét csinált, hogy azt mondtad, klarinéton játszik. Gyűjt vala esze münkö, gyermekeket, énekelt s táncolt. Meghalt nagyon fiatalon, egy kicsit vigyült meg az esze. A lányai még ciciltek, met nálunk így mondják, hogy cicilni. Egyik még él közülük, Sárig Rózsa. Vót a Ceaușescu idejében egy csoport, vótak vagy öten benne, vitték őket a Cântarea României-re, levélből szépen ciciltek, de előregedtek, meghótak, már nincsenek. Apám es szépen tudott. Amikor elindultunk ki kapálni, akkor egy körtehusángot leszakasztott, s végig ott ki fújogatta. De mindenki csak szórakozásból cicilt, guzsalyasban, táncban nem.

– *Megvolt-e, hogy milyen lapiból lehetett fújni?*

– Körte, s inkább vadkörteből, met annak keménykébb a levele. Még vót egy fiú, Pál, az halpénzzel nagyon szépen csinálta.

– *A furulyát kísérték-e más hangszerrel, például dobbal?*

– Ugye az elején vót a hedegű, a dob s a cámbál, utána jött a hedegű, dob es harmonika, s osztán amikor megjelent a szaxofon, akkor a cámbál végleg elveszett. Pedig szépen szólt, legtöbbször kicsi cámbálon zenéltek. Furulyát s dobot együtt karácsonkor, újévkor használtak. Uráláskor, mikor mentek bé a házba s verték a dobot. Vagy van a kecskés, s még van egy másik uráló es, azt nehezebb fújni.

– *Kobozon tudtak-e játszani a faluban?*

– Kevesen, itt Klézsén csak Bezsánt tudtam, aki kobzált, Nagy Bezsánnak mondták. Nagypapáméknál is vót koboz, de nem hallottam őt játszani rajta, a húrok es mind le vótak szakadva, csak játszottunk a dobozán. Nagypatakon viszont ismertem valakit, a nevire már nem emlékszem, neki zenekara es vót. De aztán idefelé sem értem, hogy velem kobzáljon valaki.

– *S dorombon?*

– Drembán? Nem, a mü időnkben már nem drembált senki, apámék idejében még igen, errefelé inkább szájharmonikáztak.

– *Ikerfurulya volt-e Klézsén?*

– Igen, nekem es van. Ilyen, ne, két darabból van csinálva, esze van enyvezve, egyiken megvan a hat lyuk, a másikon nincs egy se. Ezen es csak úgy játszom, mint a másikon.

– *Emlékszik-e még arra, hogy milyen dalt tanult meg először az édesapjától?*

– Igen, előbbször egy övest tanultam meg, utána egy rácat.

– *Volt olyan alkalom, hogy együtt fújták?*

– Apámmal nem tudtunk nagyon ketten sültülni, más stílusa volt játszani, de mindenkinek más a stílusa, Hodorog-nak es, nekem es. Én mindig lent zártam, apám mérgező vót, hogy minek nem úgy csinálom, ahogy ő. Magától tanult meg játszani, én igaz, a kottát üsmerem, de kotta után zenét olvasni

nem tudok, nem vót olyan szerencsém, hogy ilyen iskolát tanuljak, apám csak annyi pénzt kapott, hogy a háborúban sebesült vót, s nem vót erő, hogy továbbtanuljunk. Pap Ferenc ugyancsak úgy játszott, mint apám, üdösebb vót, keveset halltam őt játszani. De vót Kotyorka Antal, ő is korán meghót, ő vót még egy jó zenész, kavalon es játszott, furulyázott, dudált es, neki vótak felvételei Bukarestből es. Én megtanultam egy stílusban játszani, mindenkinek nehezebb váltani később. Úgy kell megtanulni, hogy a bal kéz legyen felül, met osztán akármilyen fúvós hangszeren tudsz majd játszani. Ha úgy tanultál meg, hogy a jobb van felül, akár klarinétot fogsz, akár szaxofont, nem tudsz már átnyúlni. Sajnos három éve elrontottam ezt az ujjamat, nem érzek vele, s nem takarja le rendesen a lukat, nem adja ki azt nekem, amit kéne. Édesapám megtanult magától, bácsi Márton megtanult magától, nem mentek senkihez, de nem tudtak zenekarral játszani. Bácsi Márton csinált egy zenekart a fiaival, ők mentek, de édesapám nem tudott, más stílusban játszott. Többször zenéltem errefelé aztán bácsi Mártonnal, de négy furulyát kellett cseréljek, hogy tudjam késérni.

– *Dudásokat még ismert-e?*

– Kotyorka Antalón kívül itt, Klézsén nem, de rekecsinit igen, Mesterke Gergellel zenéltünk együtt egy csángó bálon, ő dudált, én kavaloztam, a gergelyáncot adtuk elő.

– *Miket táncoltak a horbában?*

– Hát, ruszászka, öreg magyaros, szerbák, csárdások, Valea Casandrei. Rekecsinben egyszer valami asszonyok odajöttek, hogy fújjam el nekik a Valea Casandrei-t. Mondtam, hogy nem tudom, de amikor bácsi Márton, Fehér Márton elkezdte, nekem rögtön eszembe jutott. Akkor néztem a táncikot es, idefelé ezt nem táncolták, csak ott láttam náluk.

– *De a dallamot itt tanulta Klézsében?*

– Igen, itt is ismerték. Ezek az összes faluk Lészpedtől Külsőrekecsinig esszejártak nyárba, mikor vótak a búcsúk. Meztőláb mentünk fel mü es Kalagorba, Szent Keresztbe, s ősszel még egyszer-egyszer hideg van. Akkorjában kendert termeltek, ezt rágtatták le, az vót a pozdorja, avval rótták bé a lábaikat, melegítették azzal. Na, szóval a zenészek tudták egymásnak a táncaikat.

– *Melyik falvakból fogadták meg a cigány zenészeket a lakodalmakba?*

– Leginkább Göstényből (Gâșteni), Radoájából (Rădoaia), Paravából jöttek, de Bacsojból, onnan a Szereten túlról es. Mandache is göstényi vót. Ezek nagyrészt tudták minden falu zenéjét, de nem az összeset, inkább órákat, öveseket, szerbákat. Annak idején három napig tartott egy lakodalom, szombaton vót a füлке, vasárnap a nunta, hétfőn pedig a visszafordulás, amit még izvárnak is mondtak. De legtöbbször csak kedden szabadultak meg onnat a zenészek, met hétfő éjjel még elég sokáig zenéltek. Pénzvel vótak fizetve, esetleg kaptak vagy kértek ráadásnak 1-2 tyúkot.

– *A csárdások régebben is voltak?*

– Szerintem igen, met apám es valakitől megtanulta vót. Ő, ugye, 1915-ben született, 1925 körül tanulhatott meg fu-

rulyázni, vaj még hamarébb. A románok nem fújták ezeket a csárdásokat.

– *Mikor hazakerült a katonaságból, milyen alkalmakkor tudott játszani?*

– Hát, miután hazakerültem, nem vót nekem alkalmam furulyázni, met elmentem dógozni. Aztán úgy hoztam vissza ezeket a dalokot, úgy jutottak vissza eszembe, hogy 1977-be lebetegedtem, s elküdtek vót fürdőbe. Oda vittem a furulyámot es, s fújdogáltam. '89-be visszahívtak a katonasághoz, ott dolgoztam a Ceaușescu házánál, vót ott egy Csobotár János nevezetű, ő minden héten csinált nekem egy furulyát műanyag csőből. 16-on vótunk egy csoportban, de amikor vót ez a forradalom, aznap csak ketten vótunk bent, a többiek elszertültek. Este azt mondja János, hogy vedd csak elő azokat a furulyákat. Ő a bőröndöt verte kanalakval, cirkuszoltunk ott ketten. Fújjad csak a kecskést, s táncolni fogott! Másnak kileltük, hogy mi történt Temesváron, 23-án engedtek haza.

– *1990 után adódott lehetőség arra, hogy fesztiválokon, táborokban is fellépjen, egyre ismertebbé vált Magyarországon. Hogyan kezdődött?*

– '90 után, ahogy megtörtént a forradalom, már január közepin megkeresett Farkas János es Misku, két testvér innet a faluból, Kolozsváron vótak egyetemen, tudták, hogy én furulyázok. Pásztor Ferenc vót az első Magyarországról, melik eljött velik, s felvételt csinált velem, apámval, Hodoroggal, Bálint Mihályval. Ők barátok vótak Miskuval, talán az egyetemen együtt tanultak, s meghíttak vót engemet márciusban a táncháztalálkozóra. Luca nénit s csoportját es hítták, de csak nekem sikerült akkor útlevelet csináltatnom, s egyedül mentem el.

– *Milyen érzés volt először fellépni ilyen nagy közönség előtt?*

– Hát, amikor előbbször felléptem olyan nagy színpadon, mint a Népstadion, mikor megláttam azokat a nagy reflektorokot, egy kicsikét megijedtem, de mondtam magamnak, hogy itt nem üsmer szerencsére senki, ha eltévesztem es, mindegy. De nehezen kerültem fel a színpadra, met mikor odaértem, mondták, hogy letelt az üdő, én már nem férek bele. A pénz már ideadták előre, s mondtam akkor, hogy viszontlátásra. A kapunál értek utol, visszavittek, Feriék mondták a rendezőknek, hogy kihoztuk olyan messzünnet, s milyen dolog, hogy nem léphetek fel. Fújtam egyet furulyán s egyet kavalon, viszontatapsoltak, de le kellett vegyenek onnét, met jött a következő.

Akkor megüsmertek többen, azután híttak táborokba, fesztiválokra. Még akkor augusztusban mentünk Jászberénybe, Sára Ferit már üsmertem, ő bémutatott Papp Imrének s Péterbence Anikónak. 1991-ben édesapámat is ki tudtam vinni Szarvasra, met amíg élt édesanyám, valamétt nem engedte. Ott kértek, hogy a körösi lányt nem-e tudjuk, apám tudta fújni, de még táncolni es.

– *Édesapjával 1990 előtt is készítettek már felvételt?*

– Igen, édesapámat már '90 előtt es levették vót, csináltak vele felvételt, velem csak '90 után. Amikor apámat levették, ő még félt, met, ugye, nem szabadott erőst akkor.

– *Jászberénybe aztán szinte minden évben visszajárt.*

– Igen, '90-be, mikor meghívtak, együtt vótunk Luca néni-vel, ő a csoportjával jött, nekik a fia, András vót a zenészik, jött Bálint Erzse es. Kallós Zoli bácsi már üsmerte régebből őket, s mondta nekik, hogy írják össze, hány dalt s táncot tudnak Klézséből. Emlékszem, Bálint Erzse odaszólt, hogy ne mondd meg az egészet, hívjanak meg jövőre es! S úgy es csináltuk. De Anikó észrevette, hogy nem akarunk többet, mondta másnap, hogy szabadnapot kapunk, pihenjünk. Hozott még két doboz (láda) sört is. Tudta ő, mit csinál, met kedvik jött az asszonyoknak, fújjad ezt es, fújjad azt es, énekeltek, táncoltak egész délig. De a kamera fel vót állítva! Ősszel kimenek Pestre, eléhoznak egy kazettát, kérdik, ismered-e ezt a dalt? Hát, ezt én fújtam, honnét vettétek? Akkor derült ki a furfang.

– *A moldvai zene iránt érdeklődök, főleg a furulyások közül sokan felkeresték az elmúlt évtizedekben, sokan tanultak Öntől.*

– Örülök, ha valaki megtanulja ezeket a dalokat, ha valaki viszi tovább. Előbbször, ha jól emlékszem, Kerényi Robi jött el hezzám, még '91-ben, karácsonkor itt ült nálam két hetet. Ő már tudott fújni, tanult vót az egyházaskozáriaktól es valamit, akik ki vótak menve oda. Ha hallod, van füled s ha akarod, meg tudod csinálni. Meglepetés vót nekem es egy olyan ember, aki a felvételeim után tanult meg. Mintha magamat halltam vóna, olyan vót! Van, amelyik ügyesebben üli, de nem az egész. Átformálnak sokat, s még el es rontanak belőlük.

– *Milyen táncdallamokat fújtak régebb s melyikekre énekeltek ezek közül?*

– Vót a magyaros vagy öreg magyaros, ebből, amit most fújtam, két verset fújnak tánra, énekre fújják a harmadikot es. Vót még a magyaroska, a gyedoj, csárdások, a ruszászka, szerbák. A románcát bácsi Márton es húzta, de ma már kevesen tudják táncolni. Aztán vót még a korogyászka. A nelu ugyanaz a tánc, mint az alunelu, meljiket fújják Gyimesben, de nálunk egy kicsit másképp. A gergelytánc van énekre es, tánra es. Én úgy tanultam vót a tánra, mindcsak apámtól. Nagyon szerették ezt a táncot, lehetett énekelni is, egy kicsit figurás tánc, jól szórakoztak vele.

– *Hány strófája van?*

– Több van, kinek, ahogy jólesett, annyit húzott, kb. 5 lenne. Sok helyen énekeltek, de leginkább itt Klézsé környékén, gyüttve es csak innét van. S miket énekeltek még? Hát *Édes Gergelem; Keresem, keresem, nem kapom; Szeretóm a tánra*.

– *A táncosokat nézi-e, mikor fújja?*

– Hogyne nézném, főleg ha csoportot késérek, muszáj lássam a lábukat, utánik kell fújjam. Tánra csinálunk olyat es, hogy fújjuk rendesen, azután felgyorsítjuk. A rekecsiniek csak bácsi Márton után tudtak táncolni, furulya után nem, met náluk nem vótak furulyások. Tanultam tőle egy cukát. Ezt táncolták nálunk es, csakhogy apám fújt benne két részt, bácsi Márton négy részt. Ő azért tudott sok mindent, met járta a falukat, lakadalmakban zenélt. Klézsén azért maradt meg sok dal, met apám tudta, s én tőle átvettem, megtanultam.

54 tánc van felvéve, s 80-on túl a dalok száma. Három cédém van nekem kiadva, mind Magyarországon jelentek meg.

– *Drumul dracului vagy Drumul dragului?*

– Apám Drumul dracului-nak (Ördög útja) mondta, bácsi Márton Drumul dragului-nak (Kedvesem útja), szerintem is ez a kedvesem útja.

– *Mikor kezdett el foglalkozni a gyermekek oktatásával?*

– Hát, az úgy kezdült, hogy előbb kértük a magyar misét. Aláírásokat gyűjtöttünk, s felküldtük Iași-ba. Hivattak aztán a parókiára, Istók Györggyel le es mentünk, mondták, hogy ezek a kérvények nem igazak, s kérdték, azt akarjuk, hogy magyar papot hozzanak? A plébános kákovai születésű vót, mondtuk, hogy ha latinról át tudtak állani románra, akkor a magyart es meg lehet csinálni. De ennyivel maradtunk. Nekünk jó lett vóna egyszer egy hónapban, de nem lehetett. Osztan Duma András törekedett nagyon a magyar nyelvét, nekem es szólt, de akkoriban még dógoztam, nem vót időm erre. Ő odafel kezdte meg az órákat nála, utána az apám háza üres lett, egy része az enyém vót, s oda tettük bé. Néhány év múlva az András alapítványánál kezdtem el az oktatást, furulyázni tanítottam a gyermekeket. Most az MCSMSZ alkalmazottja vagyok, vótam az RMPSZ-nél es, de kiszálltam. A gyermekeken kívül van egy asszonycsoportom es, akikkel foglalkozom.

– *Jelenleg is tanít?*

– Igen, az este es fel vótam. De egyre kevesebben vannak. Amikor elkezdtek, tömve vót a ház gyermekvel, most már Tyúkszerben nincs es, akivel foglalkozni. Nem látom, mi lesz későbbben. A fiatalok mennek el, szertülnek szét a világba, aki leérettségizett, megy el a faluból. Itt már csak az öregek maradnak. Fáj is a szívem! Nekem is hét unokám van három országban. S ezek mind Klézsében kellene legyenek! Még bízunk, hátha-hátha vaegy hazajön, de ki tudja, mi lesz ezen a világon!

Legedi László Istvánnal Mirk Szidónia-Kata és Petres László beszélgetett. Lejegyezte Mirk Szidónia-Kata.

